[2024] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 62: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 339

ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਦੇਵਸਥਾਨ, ਸ਼ੈਲਗੀ

ਬਨਾਮ

ਸੁਭਾਸ਼ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਬਿਰਾਜਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5323 - 2024 ਦਾ 5324)

25 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024

[ਏ.ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, * ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟਐਕਟ, 1950(1950 ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਮੈਨੇਜਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮਹਾਲਿੰਗੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਵਾਹਿਵਤਦਾਰ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਾ ਸੀ - ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਪਹਿਲੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ - ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਨੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਟਰੱਸਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ - 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ - ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ - ਦੋਵਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ / ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ - ਦੋਵਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਵੱਖਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 17 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 22 1950 ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦੂਜੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਆਯੋਜਿਤ:1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ 2017 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

---

* ਲੇਖਕ

ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਦੇਵਸਥਾਨ, ਸ਼ੇਲਗੀ ਬਨਾਮ

ਸੁਭਾਸ਼ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਬਿਰਾਜਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ - ਫਿਰ ਵੀ, 2017 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ - 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) ਦੀ ਸ਼ਬਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 29 (2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜੇ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਨੂੰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ - ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਦੰਡਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ ਜੋ ਸਿਰਫ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਕਲਣਗੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ - ਜਦੋਂ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ - ਧਾਰਾ 22 (1) 1950 ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਉਦਾਰਵਾਦੀ, ਵਿਹਾਰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਨਿਆਂ-ਮੁਖੀ, ਗੈਰ-ਨਿਰਪੱਖ ਪਹੁੰਚ - ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 19-22, 25]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਭਾਗਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੁੰਵਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ [2010] 8 ਐਸਸੀਆਰ 1104: [2010] **12 ਐਸਸੀਸੀ 159;** *ਸੇਸ਼ ਨਾਥ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ ਬੈਦਿਆਬਤੀ ਸ਼ਿਓਰਾਫੁਲੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ* [2021] 3 ਐਸਸੀਆਰ 806: **[2021] 7 ਐਸਸੀਸੀ 313**; *ਈਸ਼ਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ ਬਨਾਮ ਰਘੂਨਾਥਪੁਰ ਨਾਫਰ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।* [2013] 9 ਐਸਸੀਆਰ 782 : **[2013] 12 ਐਸਸੀਸੀ 649 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ**

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਬੰਬੇ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ, 1950 (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ, 1950); ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963

ਕੀਵਰਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ, 1950 – ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 22; ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ; 5 ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਲਾਗੂ; ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਇਲਾਜਯੋਗ ਨੁਕਸ; ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5323-5324

ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 27.08.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2019 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 8570 ਅਤੇ 8571 ਵਿੱਚ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਭੈ ਅਨਿਲ ਅੰਤੁਰਕਰ, ਧਰੁਵ ਟਾਂਕ, ਨਿਤਿਨ ਹਬੀਬ, ਅਨਿਰੁਧ ਅਵਲਗਾਓਂਕਰ, ਭਗਵੰਤ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ, ਮੈਸਰਜ਼ ਡਾ. ਆਰ. ਆਰ. ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਐਸ ਚੌਧਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਏ. ਸੇਲਵਿਨ ਰਾਜਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ

1. ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।
2. ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਦੇਵਸਥਾਨ, ਸ਼ੈਲਗੀ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ) ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੋਲਾਪੁਰ ਖੇਤਰ, ਸੋਲਾਪੁਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ.
3. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅੱਜ ਤੱਕ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।
4. 26.05.1952 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ, ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮਹਾਲਿੰਗੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਬੰਬਈ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ, 1950 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, '1950 ਦਾ ਐਕਟ') ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਦੇਵਸਥਾਨ, ਸ਼ੈਲਗੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਟਰੱਸਟ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉੱਤਰੀ ਸੋਲਾਪੁਰ ਤਾਲੁਕਾ ਦੇ ਸ਼ੈਲਗੀ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮੰਦਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਦੇਵਸਥਾਨ, ਸ਼ੈਲਗੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਟਰੱਸਟ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀਸ਼ਿਪ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮਹਾਲਿੰਗੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਵਾਹਿਵਤਦਾਰ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮਹਾਲਿੰਗੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਦੀ ਸਾਲ 1992 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਅਸ਼ੋਕ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਪਾਟਿਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਬਣੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸ਼ੋਕ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਪਾਟਿਲ ਦੀ 16.02.1997 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ, ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮਹਾਲਿੰਗੱਪਾ ਪਤੀ ਦਾ ਤੀਜਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ, ਸਤੀਸ਼ ਪਾਟਿਲ, ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮਹਾਲਿੰਗੱਪਾ ਪਤੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੁੱਤਰ, ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਨੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

5. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫਿਸ ਜਾਂ ਜੁਆਇੰਟ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਸੂਚਕਾਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਜਿਸਟਰ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19 ਸਬੰਧਤ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਤਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 21 (1) ਤਹਿਤ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 21 (2) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ, 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਣਗੀਆਂ।

6. 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 2017 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਟਰੱਸਟੀ, ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ,

ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਫਤਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਰਜਿਸਟਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 22 (2) ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਰਵੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 22 (2) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7. 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (3) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇਗਾ ਜਾਂ ਹਟਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੋਧ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 41 ਡੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਟਰੱਸਟੀ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

8. ਧਾਰਾ 70 (1)(ਏ) ਤੋਂ 70 (1)(ਈ) ਅਧੀਨ ਗਿਣੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 70 (1) (ਬੀ) ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70ਏ (1) ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੋਜ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2017 'ਚ 1950 ਦੇ ਐਕਟ 'ਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਧਾਰਾ 22 (1) 'ਚ ਇਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਜੋ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਟਰੱਸਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੰਡ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ 21.10.2015 ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ 2015 ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 899 ਵਜੋਂ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਲਾਪੁਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 15.03.2016 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਟਰੱਸਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਡਿਊਲ 1 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

10. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਨੇ 28.03.2017 ਨੂੰ ਚਾਰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਕੇਦਾਰ ਪਾਟਿਲ, ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਪਾਟਿਲ, ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਵਿਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੰਦੀਮਥ ਅਤੇ ਬਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਯੇਲਸ਼ੈਟੀ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ 2017 ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 1177 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

11. ਸੁਭਾਸ਼ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਬਿਰਾਜਦਾਰ, ਅਭਿਜੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਿਰਾਜਦਾਰ, ਕਲਿਆਣੀ ਮਲੱਪਾ ਬਿਰਾਜਦਾਰ, ਸਚਿਨ ਸ਼ਿਵਾਨੰਦ ਬਿਰਾਜਦਾਰ ਅਤੇ ਕੇਦਾਰ ਸ਼ਿਵਾਨਾ ਬਿਰਾਜਦਾਰ ਨੇ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70ਏ ਤਹਿਤ ਪੁਣੇ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 15.03.2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੋਲਾਪੁਰ, 2015 ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 899 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ.

ਇਸ ਨੂੰ 2017 ਦੀ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 61 ਵਜੋਂ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੰਧ ਦੇ, ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਕੇ 2015 ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 899 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸ਼ੋਕ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਪਾਟਿਲ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਸਿਰਫ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।

12. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਨੇ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ 2015 ਦੀ ਚੇਂਜ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 899 ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੋਧ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੋਲਾਪੁਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਜਾਵੇ। 29.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੁਣੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਾਨ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

13. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਣੇ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 09.07.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2017 ਦੀ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 61 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਯੁਕਤ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮਹਾਲਿੰਗੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਤੀਜਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਜੋ ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਨ, ਨੇ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਰੱਸਟੀ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜੁਆਇੰਟ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਬਿਨੈਕਾਰ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮਹਾਲਿੰਗੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸੋਧ, 2017 ਦੀ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 60, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1952 ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 25 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 17.06.1954 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 10.10.2017 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

14. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2017 ਦੀ ਚੇਂਜ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 1177 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੋਲਾਪੁਰ ਨੇ 18.04.2018 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ। ਚੇਂਜ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮਹਾਲਿੰਗੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਬੇਟੇ ਅਸ਼ੋਕ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਪਾਟਿਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬੇਟੇ ਸਤੀਸ਼ ਨੇ ਟਰੱਸਟ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੁਣੇ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ, ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੁਣੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਂਡਿੰਗ 2015 ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 899 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਸੋਧ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

15. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਦੋ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਸ਼ਿਵਸ਼ੰਕਰ ਰੇਵੰਸ਼ਿਕਾ ਬਿਰਾਜਦਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਗੱਪਾ ਬਿਰਾਜਦਾਰ ਨੇ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਣੇ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ 2018 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 79 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਪੁਣੇ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 09.07.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਜੁਆਇੰਟ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2015 ਦੀ ਚੇਂਜ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 899 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2017 ਦੀ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 61 ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਾਹੀਵਤਦਾਰ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

16. ਸਾਲ 2017 ਦੀ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 61 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, 09.07.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ, ਸੋਲਾਪੁਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੋਲਾਪੁਰ ਦੁਆਰਾ 2015 ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 899 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 15.03.2016 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੰਜ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2019 ਦੀ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 8570 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 16.02.1997 ਨੂੰ ਅਸ਼ੋਕ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਪਾਟਿਲ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਵੱਲੋਂ 17 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉਠਾਇਆ।

17. ਪੁਣੇ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 09.07.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ 2018 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 79 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੋਲਾਪੁਰ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 2017 ਦੀ ਚੇਂਜ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 1177 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 18.04.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2019 ਦਾ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 8571 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

18. 27.08.2019 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨਾਲ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੋਲਾਪੁਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 17 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2015 ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 899 ਤਹਿਤ ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਵਾਹਿਵਤਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 2017 ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 1177 ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਇਕੋ-ਇਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਫਾਈਲ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੋਲਾਪੁਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਟਰੱਸਟੀ, ਜੋ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

19. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਅਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 2017 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 22 (1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ਚੰਦਰ ਵੱਲੋਂ 2015 ਦੀ ਚੇਂਜ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 899 ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸਨੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ (ਦੇਖੋ *ਭਾਗਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੁੰਵਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ*[1] ਅਤੇ *ਸੇਸ਼ ਨਾਥ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੈਦਿਆਬਤੀ ਸ਼ਿਓਰਾਫੁਲੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ*[2])।

---

1 [2010] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1104: (2010) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 159

2 [2021] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 806: (2021) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 313

20. ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 22(1) ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 22(1) ਵਿੱਚ 'ਜੋੜਿਆ' ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਠੋਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 29(2) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਫਾਈਲ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਕਿ ਕੀ ਡਿਪਟੀ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੋਲਾਪੁਰ ਨੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਾਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪੁਣੇ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ 29.01.2019 ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ 2017 ਦੀ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 61, ਭਾਵ ਬਿਰਾਜਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 2017 ਦੀ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 61 ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

21. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਧੇਰੇ ਆਯਾਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੋਵੇ, ਉਹ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੀ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ? 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਨੂੰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਟਰੱਸਟ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਟਰੱਸਟ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਤੁਰੰਤ ਅਪਡੇਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

22. ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੰਡਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 10,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਰ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। *ਈਸ਼ਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ ਬਨਾਮ ਰਘੁਨਾਥਪੁਰ ਨਾਫਰ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ*[3] ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ, ਵਿਹਾਰਕ, ਨਿਆਂ-ਮੁਖੀ, ਗੈਰ-ਪੱਖਪਾਤੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਪਰ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

23. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਾਮ 'ਬਿਰਾਜਦਾਰ' ਹੈ, ਜੋ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਜਦੋਂ ਸੰਸਥਾਪਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ.

24. ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਹੀਵਤਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

---

3 [2013] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 782: (2013) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 649

ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ। ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਮਹਾਲਿੰਗੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ!

25. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਣ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਅਤਿ-ਤਕਨੀਕੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ। ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਇਸ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਮੁੜਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਇਲਾਜਯੋਗ ਨੁਕਸ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਪਰ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਰ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

26. ਇਸ ਲਈ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8570 ਅਤੇ 8571 ਵਿੱਚ 27.08.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 2015 ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 899 ਅਤੇ 2017 ਦੀ 1177 ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਦੋਵੇਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣਗੀਆਂ।

ਸਿਰਲੇਖ *ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ:*
ਆਂਦ੍ਰਿਤਾ ਦੇਬ, ਮਾਣਯੋਗ। ਐਸੋਸੀਏਟ ਸੰਪਾਦਕ
(*ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ:* ਅਭਿਨਵ ਮੁਖਰਜੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ)

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:
ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016